

Ca l'Anton

Sant Vicenç de Castellet

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Ca l'Antón. Vallhonesta. 08295 SANT VICENÇ DE CASTELLET
Emplaçament Al nucli de masos de Vallhonesta, sota Sant Pere.

Coordenades:

Latitud: 41.67278
Longitud: 1.8952
UTM Est (X): 408035
UTM Nord (Y): 4614036

Classificació

Número de fitxa 08262-107
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Jaciment arqueològic
Estil / època: Modern Contemporani
Segle XVIII
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: La casa es troba en ruïnes, fet que dificulta l'observació de les restes.
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 008A00005
Autoria de la fitxa María del Agua Cortés Elía
Data de registre de la fitxa: dv., 25/06/2004 - 02:00

Descripció

Aquesta casa es troba actualment en ruïnes però permet veure la seva estructura originària. Casa de petites dimensions (aproximadament 10 metres de façana) amb planta, pis i golfes, d'estructura senzilla, coberta amb teulada a doble vessant amb el carener perpendicular a la façana que s'obre a migdia. Construïda amb pedra de diferents mides unides amb morter de calç. Degut a l'estat de runa avançat no podem distingir si la planta baixa seria coberta amb voltes tot i que suposem que seguiria la mateixa estructura que les cases de l'entorn. Si es pot veure clarament que l'edifici estava dividit en dues crugies ja que es conserva el mur central. Al costat de la façana i per la banda de ponent hi ha una estructura adossada que sembla una tina, tot i que l'interior no es pot distingir bé perquè es troba ple de runa. La casa es troba en una terrassa del terreny separada del camí per un mur de pedra.

Història

Forma part del nucli de masos de Vallhonestà que es troben a prop de l'ermita de Sant Pere. Es troba entre cal Testagorda i ca l'Ambrós. La població del terme de Vallhonestà es va veure afectada per les epidèmies de pesta del segle XIV i els conflictes del XV, tot i que es va recuperar gràcies a l'economia agrícola basada fonamentalment en la vinya. Al 1375 a Vallhonestà hi havia 13 focs; la crisi de la baixa edat mitjana va reduir la població a 4 focs i no va ser fins a principis del segle XVIII que hi hagué una recuperació substancial amb 45 habitants censats l'any 1717. Actualment hi ha 22 masos. El cultiu de la vinya i la seva comercialització va provocar un important creixement amb ampliació de la superfície conreable i la roturació de nous camps en un territori de superfície difícil que va obligar a la construcció de murs de pedra seca presents a tot el territori, i que va permetre el desenvolupament d'una pagesia rabassaire al voltant dels grans masos de la zona: la Serra, Serracanta, cal Forns, can Vinyes, Sant Jaume, cal Marcet. Alguns d'aquests grans masos tenien algun mas rònec (abandonat) que van tornar a vendre o llogar a inicis del segle XVIII, fet que permet el repoblament de la zona (SUADES, 1987). Els petits masos de Vallhonestà eren parcels dels grans masos que tenien grans extensions de terra. El petit propietari, a més de conrear el seu petit tros de terra, era parcer d'un o més propietaris grans, ja que es veien obligats per garantir la seva subsistència. Aquest seria el mas d'un parcer de Serracanta, tot i que possiblement feu de parcer a d'altres masos. L'any 1759 el casalot del Toni, propietat del mas Serracanta, era venut a Anton Pons (SUADES, 1987; AHCM Notari Ratllat manual 1751, folis 7-8). Era una casa que devia estar en molt mal estat en el moment d'aquesta venda que es va fer a perpetuïtat i anava acompanyada d'una petita pesa de terra de mig quartà. Això mostra que el mas Serracanta disposava d'algun mas rònec que va vendre o llogar a inicis del segle XVIII, fet que contribueix al repoblament de la zona i a l'increment de superfície conreada.

Bibliografia

SANZ, D. (2004-2). Sant Jaume de Vallhonestà: patrimoni històric i monumental. A Dovella primavera-estiu 2004. SUADES, J. (1987). "El poblament de Vallhonestà dels anys 1750-1775: venda de masos deshabitats, aposentos i la construcció d'un molí fariner". Dovella nº 22, Manresa, p. 15-18. SUADES, J; i altres. (1986). "Sant Vicenç de Castellet" dins Ferrer i Alòs, Llorenç (coordinador). Història del Bages, col·lecció Història de les Comarques de Catalunya. Manresa, Parcir Edicions, 1986.

